

KOMENTÁŘ

4. 5. 2026

Struktura půdy v Plzeňském kraji k 31. 12. 2025

Plzeňský region má druhou největší výměru lesních pozemků a také trvalých travních porostů v Česku. Významnou část zemědělského fondu v kraji představuje půda orná vykazující dlouhodobě pokles ve prospěch trvalých travních porostů a lesních pozemků. Z hlediska využití pozemků v kraji se jedná o relativně vyváženou krajinu, kde se nachází vysoký podíl zalesněných ploch.

Český statistický úřad přebírá údaje o struktuře pozemků z **Českého úřadu zeměměřičského a katastrálního**. Celková výměra Plzeňského kraje k 31. 12. 2025 představovala 7 649 km², z toho téměř polovinu tvoří **půda zemědělská** (49,2 %), jedná se o půdu ornou, zahrady, ovocné sady, chmelnice, vinice a trvalé travní porosty. **Nezemědělská půda**, která je charakterizována lesními pozemky, vodními, zastavěnými a ostatními plochami, tvoří druhou část celkové výměry, a to 50,8 %.

V porovnání s ostatními kraji v republice se vyskytuje největší plocha orné půdy ve Středočeském kraji (532,6 tis. ha), Plzeňský kraj se zařadil s výměrou 247,2 tis. ha na páté místo. Nejvíce rozsáhlá území lesů (382,0 tis. ha) a trvalých travních porostů (174,8 tis. ha) jsou situována v Jihočeském kraji. V našem regionu se nachází druhá největší výměra právě u lesních pozemků (309,7 tis. ha), i trvalých travních porostů (114,5 tis. ha).

Tab. 1 Struktura pozemků podle krajů k 31. 12. 2025

Zdroj: Český úřad zeměměřičký a katastrální

v ha

	Země- dělská půda	z toho			Nezemě- dělská půda	v tom			
		orná půda	zahrady, ovocné sady	trvalé travní porosty		lesní pozemky	vodní plochy	zastavěné plochy a nádvoří	ostatní plochy
Česko	4 188 927	2 881 228	231 853	1 046 470	3 698 215	2 684 627	172 188	136 653	704 747
v tom kraje:									
Hl. m. Praha	19 314	13 317	4 702	1 280	30 306	5 295	1 099	5 117	18 795
Středočeský	655 994	532 586	42 667	77 703	436 861	300 379	21 275	22 333	92 873
Jihočeský	488 100	297 042	16 239	174 819	517 711	381 967	46 955	11 538	77 250
Plzeňský	376 233	247 200	14 552	114 480	388 673	309 669	12 431	9 771	56 802
Karlovarský	125 110	50 821	4 216	70 073	205 927	145 733	7 797	3 120	49 277
Ústecký	274 179	177 358	15 709	75 966	259 691	165 073	10 839	9 422	74 357
Liberecký	139 133	59 947	9 966	69 193	177 210	141 661	4 868	5 331	25 350
Královéhradecký	275 819	180 607	17 582	77 627	200 095	148 872	7 994	9 273	33 956
Pardubický	269 282	190 760	14 411	64 112	182 645	135 149	6 916	7 525	33 056
Vysočina	406 557	311 518	12 255	82 777	273 019	208 046	12 490	9 370	43 113
Jihomoravský	419 649	342 435	26 346	31 627	299 115	202 004	15 885	15 728	65 498
Olomoucký	275 753	201 321	15 492	57 930	251 405	186 706	6 538	8 614	49 547
Zlínský	191 562	113 336	15 985	61 354	204 727	159 274	5 383	7 545	32 525
Moravskoslezský	272 241	162 982	21 731	87 528	270 828	194 799	11 716	11 966	52 348

Oddělení informačních služeb a správy registrů – Krajská správa ČSÚ v Plzni

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách

Českého statistického úřadu: www.csu.gov.cz/plzensky | tel.: 377 612 108, e-mail: infoservisplzen@csu.gov.cz

KOMENTÁŘ

Největší část zemědělského fondu v Plzeňském regionu k 31. 12. 2025 představuje **orná půda**, a to 65,7 %, která ovšem z dlouhodobého hlediska vykazuje klesající tendence. Stěžejní plochy obhospodařované půdy, kde se pravidelně pěstují různé plodiny, se vyskytují v okolí Boru, Plzně, Horšovského Týna, Klatov nebo Manětína. Za posledních deset let se podíl orné půdy v kraji snížil o 1,5 procentního bodu, tj. o 6 319 ha, ve prospěch **trvalých travních porostů** a v menší míře také k užítku **zahrad**. Rozloha trvalých travních porostů tak vzrostla téměř o 4 tis. ha, jejich podíl tvořil s 30,4 % rovněž význačnou část zemědělské půdy. Kromě trvalých travních porostů se na podílu klesající orné půdy podílelo i zalesňování krajiny. Výměra pozemků určených k plnění funkcí lesa v regionu představovala dominantní část z nezemědělské půdy, a to 79,7 %. Plocha **lesních pozemků** se za stejné období zvýšila o 1 220 ha. Tyto lesní pozemky se nacházejí především v horských a podhorských částech Šumavy a Českého lesa a dále na severovýchodě kraje v oblastech Brd a Křivoklátska. Meziroční změna bilance půdní struktury v regionu napodobuje ty dlouhodobé. V Plzeňském kraji byl zaznamenán meziroční pokles orné půdy o 347 ha, na straně druhé naopak nárůst zahrad o 199 ha a lesních pozemků o 176 ha.

Tab. 2 Struktura pozemků v Plzeňském kraji (k 31.12.)

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

v ha

	2016	2021	2022	2023	2024	2025
Výměra	764 899	764 903	764 898	764 901	764 902	764 905
Zemědělská půda	377 477	376 814	376 727	376 540	376 385	376 233
v tom:						
orná půda	253 519	249 364	248 919	248 138	247 547	247 200
zahrady	11 607	12 184	12 383	12 606	12 809	13 008
ovocné sady	1 780	1 679	1 606	1 580	1 565	1 544
trvalé travní porosty	110 572	113 587	113 818	114 215	114 464	114 480
chmelnice	-	1	1	1	-	-
vinice	-	-	-	-	-	-
Nezemědělská půda	387 421	388 089	388 171	388 362	388 517	388 673
v tom:						
lesní pozemky	308 449	309 091	309 200	309 303	309 493	309 669
vodní plochy	12 247	12 347	12 355	12 385	12 418	12 431
zastavěné plochy a nádvoří	9 514	9 620	9 651	9 706	9 743	9 771
ostatní plochy	57 210	57 031	56 965	56 968	56 862	56 802

Nejvyšší podíl orné půdy z **celkové výměry** konkrétního **okresu** mají na území Plzeňského kraje okresy ležící v blízkosti krajského města s převážně zemědělským charakterem, a to Plzeň-jih (41,3 %) a Plzeň-sever (40,1 %). Téměř ve všech okresech našeho regionu došlo meziročně k poklesu orné půdy, výjimkou bylo Tachovsko, kde byl zaznamenán nárůst této plochy o 58 ha. Maximální meziroční redukce orné půdy se projevila v okrese Plzeň-jih, a to o 174 ha. Nejlesnatějšími okresy Plzeňského kraje jsou Rokycany (48,9 %), Tachov (43,7 %) a Klatovy (43,5 %) z celkové výměry. Meziročně došlo k rozšíření lesních pozemků ve všech okresech, především na Klatovsku, kde plocha lesů vzrostla o 86 ha. Z rozboru půdního fondu podle jeho struktury je také zřejmý trvalý růst podílu zastavěných ploch, které tvoří 1,3 % celkové výměry kraje, a nejvíce se na něm podílí rozšiřující se zástavba vlivem urbanizace v okrese Plzeň-město. Podíl zastavěného území v okrese Plzeň-město tvoří 5,2 % z celkové výměry okresu a meziročně se jeho plocha zvýšila o 4 ha. Přesto nejvíce meziročně vzrostla

KOMENTÁŘ

plocha zastavěných ploch včetně nádvoří v okrese Rokycany, a to o 12 ha. I když má okres Plzeň-město vyšší podíl zastavěných ploch než v ostatních okresech regionu, nachází se zde poměrně rozsáhlá soustava Boleveckých rybníků, okres Plzeň-město tak disponuje nejvyšším podílem vodních ploch, a to 2,3 % z celkové výměry okresu.

Tab. 3 Struktura pozemků v okresech Plzeňského kraje k 31. 12. 2025

Zdroj: Český úřad zeměměřický a katastrální

v ha

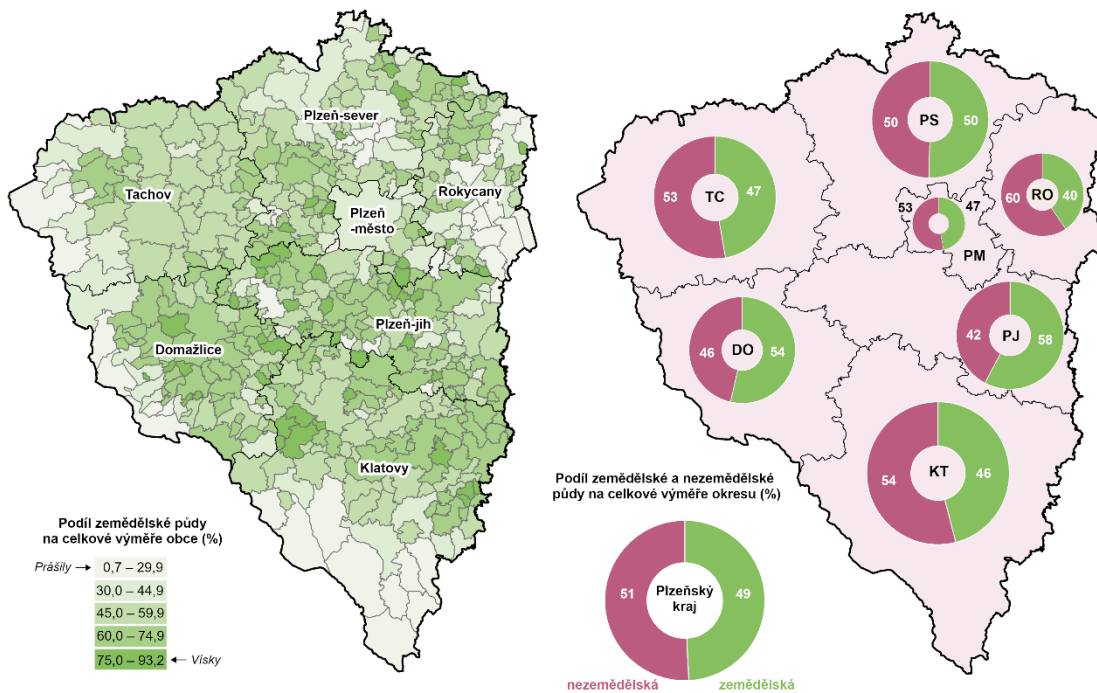
	Domažlice	Klatovy	Plzeň- město	Plzeň-jih	Plzeň- sever	Rokycany	Tachov
Výměra	105 191	194 565	26 142	106 826	128 675	65 663	137 844
Zemědělská půda	56 327	89 479	12 321	61 664	64 781	26 574	65 086
v tom:							
orná půda	35 533	47 653	8 527	44 153	51 646	19 172	40 516
zahrady	1 424	2 794	1 722	2 165	2 226	1 513	1 164
ovocné sady	123	434	59	321	185	164	258
trvalé travní porosty	19 248	38 597	2 013	15 025	10 725	5 724	23 148
Nezemědělská půda	48 863	105 086	13 821	45 162	63 894	39 089	72 758
v tom:							
lesní pozemky	39 732	84 659	6 544	34 224	52 129	32 115	60 267
vodní plochy	1 306	3 447	612	1 636	1 687	1 029	2 713
zastavěné plochy a nádvoří	1 155	2 022	1 358	1 576	1 588	947	1 125
ostatní plochy	6 670	14 958	5 306	7 725	8 490	4 999	8 654

Jedním z environmentálních indikátorů k posouzení ekostabilizačního potenciálu a odolnosti území vůči změnám je **koeficient ekologické stability**¹. Jedná se o ukazatel charakterizující krajinný typ z hlediska využití pozemků a v Plzeňském kraji dosáhl k 31. 12. 2025 hodnoty 1,44. V meziokresním srovnání nejvyšších hodnot koeficientu ekologické stability dosáhly zejména okresy Klatovy (2,01) a Tachov (1,74) představující vyváženou krajinu, v níž jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami a nachází se zde nejvyšší podíl lesnatých pozemků (Šumava a Český les). Relativně větší hodnoty byly zaznamenány i v okresech Rokycany (1,61) a Domažlice (1,43) také s vyšším zastoupením lesních ploch. Nejnižší hodnoty koeficientu ekologické stability (vyjma specifika okresu Plzeň-město) dosáhl okres Plzeň-jih (1,00), jedná se o území intenzivně využívané pro zemědělskou výrobu, kde je hodnota ukazatele ovlivněna relativně nízkým podílem lesních pozemků s vysokým podílem orné půdy.

Srovnáme-li hodnoty koeficientu ekologické stability **v rámci Česka**, k 31. 12. 2025 dosáhl optimálních, tzn. nejvyšších hodnot kraj Liberecký (2,49) s nejvyšším podílem lesních pozemků (44,8 %) a mezi kraji s druhým nejnižším podílem orné půdy na celkové výměře (18,9 %), jedná se o přírodní krajiny s převahou trvalých přírodních ekosystémů. Po kraji Libereckém následuje kraj Karlovarský (2,21) s podobnou strukturou. Nejméně stabilní je podle dosažené hodnoty tohoto koeficientu Hl. město Praha (0,33) s nejvyšším podílem zastavěných a ostatních ploch. Následuje Středočeský kraj (0,69) s nejvyšším republikovým podílem orné půdy na celkové výměře (48,7 %). V porovnání s Českem (1,12) byl koeficient ekologické stability v Plzeňském kraji vyšší o 0,32.

KOMENTÁŘ

Bilance půdy v Plzeňském kraji k 31. 12. 2025

¹ **Koeficient ekologické stability** představuje poměr ekologicky stabilních (lesy, trvale travní porosty, sady, zahrady, vinice, chmelnice a vodní plochy) a nestabilních (orná půda, zastavěné a ostatní plochy) krajinnotvorných prvků na daném území.

Kontakt:

Ing. Lenka Hamouzová
Krajská správa ČSÚ v Plzni
T: 377 612 145
M: 704 645 852
E: lenka.hamouzova@csu.gov.cz